

KOLOZSVÁRI

KÖZLÖNY

POLITIKAI, TUDOMÁNYOS ES SZÉPIRODALMI LAP.

A „Kolozsvári Közlöny” megjelenik minden Vasárnap és Csütörtökön reggel.

Szerkesztőségi szállás:

piacz-sor, Dietrich-ház 277 sz. a hová a lapot illető küldemények, az m. dolgozatok, hirdetések, a szerkesztőségnek szánt nyomtatványok példányai, s a reklamációk utasítandók. Bérmentes leveleket csak rendes dolgozóitársainktól fogadunk el. Közre nem bocsátható közleményeket nem tesszünk felre, hanem elvetjük.

A „Kolozsvári Közlöny”-re előfizethet minden cs. kir. postahivatalnál, Kolozsvárt Stein János ur központjai könyvkereskedésében, hová a posta által küldendő pénzes levelek is címezendők. Előfizetési ár postai szétküldéssel vagy házhoz kihordással: negyed évre 2 ft 40 kr. fél évre 5 ft egész évre 10 ft. p. p.

Hirdetések:

négyezer hasábozott sorát 4 ezüst krajczárért, irodalmiakat 2 krajczárért közöljük.

A „KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY” folyó évi ápril. 1-jén kezdve hetenként háromszor, a mostani nagy ivértben és csinosabb betűkkel nyomva, fog megjelenni. Előfizetési ára kihordással vagy postai szétküldéssel negyedévre 3 ft. p. p. fél évre 6 ft. p. p. Az előfizetési pénzek „Stein János ur kolozsvári könyvkereskedésébe” bérmentesen küldendők be. Azon t. előfizetőink, a kik egész vagy fél évre fizettek elő, a már beküldött díjért fogják a lapokat kapni.

Közlemény az erdélyi muzeum-egyleti ajánlatok iránt.

XXIII.

- 916.) Gróf Apponyi György magyarországi udvari volt főcancellár ö. exca *) 2.000 p. ft. urbéri pap.
- 917.) Méltóságos és föltisztelendő Fogarasy Mihály, székfőúr címzetes püspök, egyedi apát és nagyváradi I. sz. érkanonok ur 500 „ ezen kívül 90 dr. arany — ezüst és réz régi ritka érmet, feles ásványt és más ritka köveket.**)
- 918.) Méltóságos Somlyai János nyugalmudvari tanácsos ur 100 „
- 919.) Nyécs István ur 100 „
- 920.) Petelei János ur 100 „
- 921.) Sándor János ur 100 „
- 922.) Szász István ev. ref. tanár ur Maros-Vásárhelyt 100 „
- 923.) Ersényes Elek ur 100 „
- 924.) Petri Ádám m.-vásárhelyi polgármester ur egy rendes részvényt 5 „
- 925.) Fekete József m. vásárhelyi városi tanácsos ur egy r. részv. 5 „
- 926.) Ifj. Lázár János m.-vásárh. tanácsos ur egy r. részv. 5 „
- 927.) Id. Redch Károly m.-vásárhelyi városi képviselő ur egy r. r. 5 „
- 928.) Vadadi Filep Lajos m.-vásárh. vár. képviselő ur egy r. r. 5 „
- 929.) Patruba Miklós m.-vásárh. vár. képvis. ur egy r. r. 5 „
- 930.) Havadi Dózsa Pál ur m.-vásár. vár. képvis. ur egy r. r. 5 „
- 931.) Ferenczy István m.-vásárh. város. képvis. ur egy r. r. 5 „
- 932.) Lókodi János m.-vásárh. vár. képvis. ur egy r. r. 5 „
- 933.) Csiki József ur, vár. képvis. és cs. kir. adóhivatali helyet. 5 „
- 934.) Szabó János, m.-vásárh. városi képvis. ur egy r. r. 5 „
- 935.) Szöllősi Sámuel, m.-vásárhelyi polgár ur egy r. r. 5 „
- 936.) Ajtai Lajos sebész ur egy r. r. 5 „
- 937.) Wittich József könyvkereskedő ur egy r. részvényt. 5 „
- 938.) Péterfy József ev. ref. esperes ur egy r. részvényt 5 „
- 939.) Péterfy Károly ur egy r. r. 5 „
- 940.) Barabás János ur egy r. r. 5 „
- 941.) Molnár Zsigmond ur egy r. r. 5 „
- 942.) Hegedűs János, ev. ref. tanár ur egy rendes r. 5 „
- 943.) Jakab György ur egy r. r. 5 „

*) Az erdélyi összes magyarság érzését véljük tolmácsolni, midőn a nagyméltóságú grófnak nyelvünk és a kozmiviteltség érdekében ezen nagy áldozattal leghehálás köszönetünket nyújtjuk. A Bartakovits és Apponyi név társaság azon Erdély előtt örökre feledhetlen két más, nagy és fényes névnek, melyek viselői e század elején a kolozsvári magyar színház megalapítására tetemes áldozatot adtak t. i. a gr. Festetics György és herceg Eszterházi Miklós halhatatlan neveinek. Valóban önmunkára van hálánkat Magyarországnak ezen mélyen látó két nagy fia iránt nyilván kifejezni, hönfőitársaink — bizton mondjuk — egyesítik velünk kívánságukat, a midőn mi ö. nagy-méltóságainak szívából lélekbeli hosszú és boldog életet kívánunk. Szerk.

**) Igazán mondjuk: a vér vize nem válik. A méltóságos és föltisztelendő püspök ur tettel mutatja meg e példabeszéd valóságát, a midőn kedves első házának ily szép ajándékokat nyújt. Ismét nyújtja hosszúra nemes tettehöz gazdag életét, vigye — mint érkekei hozzák magukkal — mind magasabbra magasabbra, s ki e kis háznak és vallásnak mostis díze, legyen egykor büszkesége Szerk.

- 944.) Molnár János ev. ref. tanár ur egy rendes r. 5 „
- 945.) Kakucs Zsigmond ur egy r. 5 „
- 946.) Simon Lajos ur egy r. r. 5 „
- 947.) Kis János m.-vásárh. polgár 5 „
- 948.) Antal László orvos sebész tudor ur egy rendes r. 5 „
- 949.) Nagy János cs. kir. törvényszéki hivatalnok ur 5 „
- 950.) Fekete Ferencz ügyvéd ur 5 „
- 951.) Klein Sámuel ur vendégfogó 5 „
- 952.) Szenkovics Miklós ur 5 „
- 953.) Czecz Miklós ur 5 „
- 954.) Mező-Panti Nagy József ur 5 „
- 955.) Jakab János ügyvéd ur 5 „
- 956.) Vályi Károly m.-vásárhelyi cs. kir. postamester ur 5 „
- 957.) Bartha Dániel ügyvéd ur 5 „
- 958.) Hegedűs Lajos ev. ref. pap ur 5 „
- 959.) Száva Sándor nyugdíjazott közügyigazgatói iktató ur 5 „
- 960.) Id. Jenei József iskolai pénztárnok ur 5 „
- 961.) Legifjabb Csiki Márton m.-vásárhelyi polgár 5 „
- 962.) Pap Sándor volt ügyvéd és m.-vásárhelyi polgár 5 „
- 963.) Dr. Péterfy Pál ur 5 „
- 964.) Görög Károly ur 5 „
- 965.) Görög Elek ur 5 „
- 966.) Oroszlán Sándor ur 5 „
- 967.) Szarvadi Lajos ur 5 „

(Folytatása következik.)

Szózat a jogtanulás és jogügyletek érdekében az erdélyi magyarságot illetőleg.

I.

Köztudatban van, mi mély, elfojthatlan és ki nem irtható a magyar kebelben a jogérzet. Ez lovagias természetűtől van, katonaság jelleméből következik. Az enyim — tie d körüli fogalmak irántán szerföltött is érzékeny, tulajdonához mondhatlanul ragaszkodik, s ha az jog, éppen bálványozza. Mihez neki igaza van, ügygyel-bajjal elveheted, nyugodtan soha nem bírhatod: ő vagy utódi örökvilág magokénak tartják, ha te bírod is; s maradékról maradékra hagyják meg, hogy annak viszsza szerzésére igyekezzenek.

Innen van, hogy a magyar közéletnek s értelmiségnek legerősb oldala mindig a jogi volt. E téren munkálkodtak gyakran a legnagyobb elmék; itt történtek mindenha a legerősb, olykor a haza sorsát is kockáztató, de jogait körömszakadtig védni kívánó életnyilatkozatok. A kik prókator-nemzetnek gunyból hívtak minket, gúnyt üztek nemzeti jellemünk egyik legfőbb tulajdonságára, mely és erős jogérzelmével, mi nélkül a népek vajmi hamar elkorcsosulnak s szolgaságra jutnak.

Azon nemzet, mely jogait ismeri és védi, egyszersmind önbecsét is érzi, s minden kérdésen kívül a művelt és becsült érdemlő népek közé tartozik.

A magyar nemzet s annak Erdélybe szakadt életerős része is eleitől fogva ilyen volt. Már lakta földének bírása, a társnépeknek egy társadalommal alkotása, törvényekkel s kormányzati formákkal ellátása azt bizonyítja. Nem volt ugyan terjedt jogirodalma; de voltak egyes derék jogírói és jogtanárai, ügyvédei és ítélőbírái; — volt éber, erő, jogélete. Balia, Vajda, Cserei, Fülöp, Székely Mihály az írók; — Szász, Dózsa, Mikó, Hubert a tanárok részéről mindig tisztelendő nevek lesznek. A hazai ifjuság mint egykor Platóhoz és Sokrateshez, úgy ment hol M.-Vásárhelyre, hol a kolozsvári lyceumba törvényt hallgatni. Sőt 1834-ben koro érniak is vettek egy derék jogtanártól törvényórákat. Ma mindezenként 20—30 ifjú jogtanulásra szállott le. Ma mintha a jogtudomány faklyáját — kivált az erdélyi magyar — kezéből is eldobta, mintha jogé-

lete egészen megszűnt vagy az ügyvédi felkészések és bírói ítéletek, keskeny körére szorult volna: jogtanuláshoz, minő régen divatozott; jogirodalmi és törvénylapok és könyvek, patensek sat. olvasásáról ritkán, keveset hallunk, s a jognézetek a hány ember, annyifélek.

Ennek oka részint hazánk politikai és törvényhozási új viszonyai van, melyek közé az önalkotta törvények alatt élni megszokott nemzet még mindig nem tudja magát teljesen beletalálni; részint pedig azon körülményben, hogy az 1850-dik év kezdete — jogállapotunk új rendezésének ez emlékeztető korszaka — tanodáinkat ifjuság és tanárok nélkül, s a forradalom pusztításai miatt szerföltött megfoglyakozott nevelési tőkealappal találván, midőn az azon évi ápril. 19-ki és augusztus 15-ki helytartósági rendeletek a jogtanuláshoz nézve azon elvet: hogy csak a négy éves tanfolyammal bíró tanodákban és pedig csak is németül, a kormánytól kiszabott tanterv szerént, taníthatni jogot kimondották, — mindhárom vallásu u. m. cathol. reform. unitarius — tanintézetekben meg kellett ideiglenesen szüntetnünk s iskolavégzett növendékeinket a pesti vagy n.-szabeni jogakademiába küldnünk; törvénykezésünk az ostromállapot miatt csak olyan precarius volt; juristáinkat a forradalom utócsapásai a világ minden részébe szétkergették. Megköszöntük istennek, hogy kórházaknak és raktáraknak használt iskolákba lassanként visszaköltözhetünk, hogy az elemi, grammaticai és philosophiai, valamint a vallástani osztályokat megalkothattuk, ha 2—3—400 gyerek helyett egy-egy iskolába 50 — 100-at, 100—200 diák helyett 30—40-t összegyűjthetünk. Az alapítók kiraboltatván, a kamatot nem fizethették, új adományról még akkor szó sem lehetett. Nem lett volna okosság amugy is csekély pénzerőnk jogtanári székek alapítására fordítunk, vagyis nevelési épületeinket a 3-dik emelettel kezdenünk.

Mindezeknek következzék lett: hogy iskolavégzett ifjaink közül törvényt tanulni nemet nyelven aránylag kevesen vágytak; ügyvédek szintez ok miatt pályájukat elhagyták, hogy a törvényhozás és törvénykezés mai tárgyaival és formáival, patensekkel és azok magyarázatival néhány nem magyar ajku ügyvéd és bíró kívül más ritkán bajlakodott. Így lőn, hogy Themis oltáira az erdélyi magyarság maig oly igen keveset vagy szinte semmi áldozatot nem vitt.

Ez a jogtanulás és jogügyletek történeti állása ma Erdélyben: csüggesztő, szomorú eléggé; lássuk hogy lehetne azon segíteni.

Publikola.

A cs. k. megerősítést nyert kölcsönös erdélyi jég- s tűzkármentő társulat.

Gróf Mikó Imre ö. nmlga elnökle alatt ma délelőtt tartotta meg rendes évi közgyűlést saját hivatali termeiben.

Igazgató Kulissek János ur, elnök ö. nmlga főhívása következtében, örömet fejezvé ki a fölött, hogy a tagtársak szép számmal megjelenésében e hazai intézet iránti meleg részvét jelét ismerhetik fel, a mult év eredményét minden részleteiben előterjeszti.

1856 — a társulat életének tizenharmadik éve — a jégkármentesítési szakonál kedvezőleg mutatkozott. Ugyanis az I-ső szakban 1,308, a II-dikban 495, összesen 1,803 tag szerepelt. 198-al több mint a megelőző 1855-dik évben. — A kármentesítés végett felajánlott érték 933,326 frntnyi biztosított összeg az 25,890 frnt 30 krt. hozott be.

A jégviharok rombolásai számosabbak valának, mint az azelőtti évben. Most ugyanis 204 jégkárt kellett fűdözni: 97-el többet, mint 1855-n.

1855-ben az I-ső szak, a gabona- osztály, szerencsés volt, s harmadfél ezerrel gyarapította a tartalék-tőkét; de 1856 azt majdnem egészen igénybe vette.

Azonban a II-dik szakban a bortermelesi biztosítás teljesen szaporodott, s 1208 ft 41 kr. fölösleget adott ki, mely a tartalékhoz tételtett át.

A tartalék-alap, habár alakulásától fogva majd mindenik év által megadózott, folytonosan erősbül. — A mult évben előfordult számos károsesetnél is, becsült-megállapítás után, azonnal teljes kárterítésben részesültek az illetők.

A tűzkárbiztosítási ágazatra nézve az eredmény szintén kedvező. Mig 1855-ben a biztosított érték 1,921,623 frntot tett, a mult 1856-dik évben 2,904,941 frnta rugott fel.

A lefolyt év az ágazati összes bevételeit 33,755 frnt 22 kr. képviseli, s 64 elismert károseset teljes megterítése után 14,317 frnt 54 krnyi díjösszelet hozott át az évre. Az ezen ágazati tartaléktőke pedig, mely tetemes segélyezése mellett a mult évre 1497 ft 56 krt hozott, most 3650 ft 23 krra növekedett.

Igazgató ur nem mulasztotta el sajnálatát fejezni ki a fölött, hogy az elmúlt évben is találkozt a társulat tagjai között egyén, a ki nem menthető nyereség vágytól vezéreltetve — elég vakmerő volt a társulat erejét megrendíteni akarván, többek közt biztosítást, oly tárgyra is ki kívánván terjesztetni, melyek bírtokában se voltak. — És most így végző előterjesztését: vessünk egy futó pillantást az összes erőre, melyet társulatunk a közéletben évenként kifejtett. Oly összeg az, mely nem csekély támaszául szolgál e társulat tisztelt tagtársai érdekének.

A 3,838,261 ft 27 krnyi összes évi biztosítás után bejött

díj- és illetékekben: 62,400 frnt 27 kr.
Tartalékul 7,822 „ 52 „
Díjösszelet-kötelezettségben a jég-
szaknál 71,967 „ —
A tűzszaknál 162,943 „ —

s így összesen: 305,133 „ 19 krnyi pénzerő

mely az 1855-ki év eredményét 50,000 frnttal haladja feljúl.

Legvégül igazgató ur halálatos érzelmmel jeleníti a m. kormány azon intézményét, mely szerint, tekintve ezen intézet közhasznúságát, s minden nyeresékedéstől ment célját, rendelni méltóztatott, hogy ezen intézet minden könyvei és kibeosztványai bélyegmentesek.

Erre a társulat jegyzője felolvasta az elnök által kinevezett számadás-vizsgáló-bizottmány jelentését arról, hogy az ügyviteli könyveket szokott jó rendben találta, s azoknak egy tétele ellen sincs semmi kifogása.

Ezzel az intézet eljárásairól befejeztetnek tekintetvén a nyilvános számadás, mely mind az elnök ö. nmlga, mind a tagok megelégedésével találkozt, igazgató Kulissek ur azon indítványt tevő, miszerint a társulat az utóbbi pár év alatt szokatlan lendülettel nyervén, üzérkedéstől ment további működése újabb irányokba is kiterjesztendő lenne. Ajánlja, hogy még két osztály csatlakozzon hozzá: a tákár-k-pénztár és életbiztosító-egylet cím alatt, melyeknek nemes célját, üdvös hatását mindenki előre átláthatja. Ezen indítvány meleg pártolásban részesül mind az elnök, mind a tagok részéről, minek következtében az e tárgyban készítő terv kidolgozása egy külön bizottmányra bízatik, melynek elnökéül mlg. Nagy Elek ur, tagokul: gróf Bethlen Farkas ur, gróf Eszterházi Kálmán ur, Fejér Márton ur, Bíró Lajos ur, Pál Sándor ur, Dietrich Sámuel ur és Korbuly Gergely ur egyhangulag megválasztott.

A gyűlés eloszlott 11 óra után egy negyeddél.

Kolozsvár, márczius tizenötödikén 1857.
H.....S.

Arad, márczius 10-én. Kedves kötelezőnek vélek eleget tenni, ha a jelenleg Kolozsvárt működő Kömlősy Ida k. a. Aradoni vendégszereléséről e becses lapokban említést teszek; — mi annyival is inkább helyen van, mert Aradot és Kolozsvárt a nemzeti színtér iránti lelkesülés ügyében jogosan testvéreknek nevezhetni, és — mert ennek folytán a jó testvértől elvárhatni, hogy nem fogja a másiktól irigyleni a nem minden napi élvezetet, mely azáltal jutott nekünk, midőn a tisztelt művésznő Aradon keresztül utaztatban a kolozsváriak rovására négy vendégszerepre itt tartottuk. A tisztelt művésznő ugyan részt Kolozsvárra adott ígérete folytán, részint azon okból, mivel podgyásai később valának megérkezendők, mulatni vonakodott, és csak hosszúságos kérelemnek, s azon indoknak, hogy a jó kolozsváriak a valódi művészet iránti epedő vágyat

méltányolva, néhány napi elmaradásért elnézéssel viseltetni fognak: — és Felekiné asszonyosság e méltán kedvelt színésznőnek ajánlatának, melylyel kedves vendégünk művészete és személye iránti különös tiszteletből összes színőlteiket a netalán szükség esetében annak rendelkezésére bocsátani ígérkezett, sikerült Komlóssy Ida k a-t rá bírni, hogy nekünk alkalmat nyújtson kiváló képességét „Adrienneben“ „a Lowoodi árvában“ a „Hazatértekben és végre „Stuart Máriában csodálhatni.

Nem bocsátkozom az eljátszott szerepek (Adrienne-Eyre-Jane, Flóra és Stuart Mária) részletes leírásába, mert ezek nagyszerűségének megítélését oly művelt közönség számára, mint a kolozsvári, hol a művészt főnsége iránti fogalomnak magva termékeny földbe esett, fölsőle gesnek tartom: — és csak arra szorítkozom, röviden, hogy soha művésznőnek fényesebben nem sikerült diadalt arathatni mint Komlóssy Ida k asszonynak Aradon. — Az aradi közönség, mely „Bulyovszkyné“ Aranyvári és Campilli és az épen jelenvolt Ellinger vendégszereplései folytán a hat hét alatt majdnem szakadallan tartott bérletszűnetek és fölemelt árak által jóakarata tanúsításában csaknem kifáradott, fényesen bizonyítja be a művészt iránti áldozatának készségét ily rendkívüli esetben, midőn minden helyeket a zsufoltság megtöltött, s a tisztelt művésznő első föléptekor koszorúkkal, és versekkel üdvözölte, — valódi méltányolásának pedig tanujelét azáltal adá, hogy (ami eddig színházunk évkönyveiben hallatlan eset) a művésznőt minden előadaskor jelenések és felvonások után hatszoros, nyolcszoros kihívásokban részesíté, a helybeli színtársulat férfi-személyzete pedig az elutazás éjén karénekek tisztelet meg, melyben a dalmú magán énekesei is közreműködtek, — minek folytán a tisztelt művésznő anynyi méltán érdemelt lelkesedés közönszettel azon ígérettel vett búcsút Aradtól, hogy kolozsvári vendégszereplései után még három előadásban fogja kielégíteni az aradiaknak a kisasszony vendégszereplése által a legfőbbfokra csigázott műszomját, mely célra mind új s itt még nem adott színműveket, ezek közt Grillparcer „Tenger és szerelem hullámai“ remekművét itt hagyta betanulás végett.

X. Y. Z.

T. Szántó, febr. 23-án 1857. Akarat és buzgóság — a közügyet érdeklőleg, — hogy mily sokat tehetnek, s mily sokat kivethetnek, ezt akarom örömmel röviden elmondani. Helységünkben három vallásfelekezet létezik: r. cath. gör. egyesült és református. Ezek közt az utóbbiak legkevésbé számmal vagyunk, mindössze mint egy 32 család 245 lélekből áll. Századoktól fogva áll fenn e kisdied ref. egyház ily különböző hitfelekezetek közt. Lampe egyháztörténetében már van emlékezet a t. szántói ref. egyháztól: de hogy akkor is népes nem lehetett, bizonyítja a kisdied, már már roskadozni kezdő, régi, paticsallal ellátott temploma. Anynyit bizonyosan tudunk az egyház ládjában lévő némi jegyzetektől, hogy az 1800-ik év táján még nem állott többől az egész ref. egyház, mint 15 családból. Azóta szaporodott a megneveztem számára. És a maroknyi nép, a mellett hogy jelenleg is ily kevés számból áll, — a mellett hogy 1849 óta — a talyi évet kivéve, csak közepes termése is a-

Megbocsát ön, hogy a „Hölygútár“ hírharangozójának e darabról odavetőleg irt megjegyzésére vonatkozó rászallást kihagyjuk; kisse szenvedélyes hangon van az kifejezve, s higye ön, van valami igaz a harangozónak, csak hogy persze ez igazságot kisse nyers ösztiniséggel mondotta ki. A harangozók rendesen mogorva, érdes nyelvű emberek, s nem sok fáradságot vesznek magoknak itéletüket motiválni, a minthogy ez inkább a rendes színbíró feladata. Ezért nem kell nagyon zokon venni odalóktól megjegyzését.

Szerk.

lig volt — a mellett, hogy ez időben — mint általában időszerűen mind inkább-inkább súlyosodának a terhek vállaira, — ezélt négy évekkel — régi megavult temploma helyett új kötemplomot, — egyházunk még leendő növekedésére is számítva — elég tágsat, toronynyal együtt építeni elhatározta. Ez elhatározás percében jövedelemforrásait is kelle gondolkodnia, mert ez éppen nem vala. Ott kezdék legelőbb is, hogy megrohták a tagok önmagukra. 80 ezer téglát kivételést róhták önmagukra, mindenkre tehetségéhez képest bizonyos mennyiséget — Isten maga is méltányla e buzgóságot, mit azzal mutata meg, hogy éppen ez időben egy — a közügyért mindent — saját jólétét s nyugalmát is — áldozni tudó, — lelkes férfint rendelt közzünkbe s állított élire e buzgólkodó maroknyi ref. vallású népnek. — E tisztelt és érdeműs férfiú, — midőn látá a lelkes buzgóságot és munkás törekvést, mely által a maroknyi nép mintegy villanyozva volt, s tapaszta a nép bizodalmt, mely benne a legszorosabb értelemben öszponosult, szíves fölkérésünkre elvállalta a főgondnoki tisztet hivatala. Isten maga küldötte őt közzünk — miként mondanám — hogy már-már árvahodni kezdett ref. egyházunk új életre serkenjen és életvelősságot fölügyelete alatt bebizonyítsa. — Ez 1853 ban történt. Még ekkor semmink sem volt, mint a jó reményesség, s a lehető munkás törekvés. Azon megrováson kívül más jövedelemforrás is gondolatolt ki: — t. i. az egyház tagjai ez időtől fogva közös erővel földeket miveltek részbe az egyház jövedelme gyarapítására. Lehet mondanom, hogy minden egyháztag 3) — 40 napot szolgál egy éven keresztül az egyház részére, és a mi legszebb, minden zugolódás nélkül. Most is — mindön e sorokat írom, 20 nap számos munkálkodik az egyház részére a számadó gondnok fölügyelete alatt, és ez minden héten, kivéve a szorgos dologidőket, — legalább egy nap így megy. Ez utánazára méltó munkás törekvés, — közbuzgóság és lelkes főgondnokunk erélyes közremunkálása következtében már ma ott állunk, hogy mint egy 130 ezer égetett téglánk, egyéb beszerzendő anyagszerekre pedig egy kevés pénz öszvegünk van készen, — úgy hogy Isten segédelmével ez év nyarán megkerdhetjük (meg is akarjuk) új templomunk építését. — Így terem akarat és buzgóság a semmiből is valamit.

Egyházunkat érdeklőleg nem hallgathatom el még azon különös szerencsét, melyben nem régiben ref. egyházunk örömmel részesült. Ugyanis az 1855-ik év őszén báró Radák Istvánné született gróf Rhédey Klára ó nagysága itt — saját jószágában megfordulván, midőn érte sült e kevés számú nép buzgóságáról, s szent célu igyekezetéről, szokott kegyességénél fogva a templomépítés segélyezésére 500 p. forintot ígérni kegyeskedett, — és annak idejében azt kiadni rendelte. Továbbá ugyancsak a nemes szívű bárónő ó nagyságának köszönheti ref. egyházunk a a papi fizetés javítását is — a menyinyiben kegyes gondoskodása. Aldja Isten ennyit sok jószágért a kegyes szívu bárónőt és éltesse még soká magas családjának, szeretett gyerekeinek az anyaszentegyháznak, — a két magyar haza minden fiainak és leányainak lelki örömeire és díszökre. Hasonló pártfogási remény táplál bennünk még másfelől is, úgy hogy bátran merem jóslni, miszerint a t. szántói ref. ekklesia ily kegyes pártfogások mellett, ily lelkes, eredményellen munkásságu és tiszta jó akaratú főgondnok fölügyelete alatt s a népnek is ily buzgó jóakarata s lelkes törekvése mellett csak egy tized mulva is egy a legrendesebb s a legvirágzóbb egyház leendő vidéken.

Kovács Ferencz,
ref. pap.

Dézs, 7 márcz. Tegnap végződött be böjti országos vásárunk, mely főkéletesen böjtiesen

ültött ki. E pénz-szegény világban még az eladók nagy számából is kevesen látogattak meg piacunkat, s föltűnően hiányzott a vidéki birtokosság. Ez helyzetük természetes szomorú következménye, midőn jelenleg jövedelmük egyetlen forrása, a termény, nem csak az előállítás költségén aluli áron áll, de még e csekély ár mellett is nem találhatni nagyban — vásárlókra. A szép és kihízott szarvasmarha még talált vevőre: párja 160—200 pforton is elment. Ló is szép számmal hozatott be, de inkább csak az állam számára történt vásárlás.

Hogy a rossz világ azt ne gondolja, hogy mi tán a farsangi vig saison alatt sötét gyászt öltöttünk, azt hiszem a többi vidéki rendes és rendellen levelező kollégáim után nekem sem lesz fölösleges tudatnom, hogy nálunk is ellejték „három a tánc halálig“ ot. De mért is ne, hisz nekünk is lehet anynyi okunk vigadni mint másoknak; hisz mi is panaszkodunk a terhes jelenért, aggodunk a jövőn, s ha ezek ellen gyógyírt találhatunk, mért ne kerestük volna fel a közzingalom fényes termetit. És azt annál inkább tehettük, mert vigalmainkkal szent czélok érdeke volt egybekötvé. A társalkodóegylet négy táncvizigalma közt az elsőnek tiszta jövedelme az erdélyi muzeum javára adatott, melyhez egyetünk ezen kívül 100 pftig járult az utolsó az egylet kebelében levő kölcsön-könyvtár gyarapítására határozottat, mely valószínűleg még népesebb lett volna, ha az illető intendások sietnek előbb a közönséggel tudatni annak megtartását.

De nem csak a haute-volé, ha nem a polgári osztálynak is megvalának saját eleven táncvizigalmi. A helybeli kisdiedóvoda teremében három táncvizigalom rendezetett, mely virágzó intézet tőkéjét 125 pftal gyarapította.

A farsang lármás örömei közt szellemi élvezet is valának; mert ennek napjaiban tartatott meg az ev. ref. elemi fiu-iskolákban a téli szigorlat. Öröm volt látni, mily szépen fejlődik már a gyenge növendék itélő tehetsége, haaz értelemfejlés, nem pedig a gépies betűzetés a tanítás vezérelve. E lapokban, az oly sok gyakorlati föfogással közzölt, „szellemi érdekeink“ című cikkek szerint egyik s aligha nem első teendők a nép (falusi) tandáink rendezése, vagy sajátlag teremtése... De a mig e pium desiderium teljesülhetne, ohajtanók, hogy falusi tanítóink egy oly jól rendezett elemi fitanodát, mint a dézsi is, bírá egy pár hétig meglátogathának, hogy ez által egy jobb és célirányosabb tanmóddal ismerkednének meg. E lapokban említés volt egy Dézsén felállítandó 8 osztályu gymnásiumról is, mint a melynek föállításá a közel jövőben előttünk állana. Ezt mi is teljes lelünkkel ohajtanók, de jelenleg úgy áll az ev. ref. egyház, hogy kiadásai felülmúlják a bevételeit, s ha az egyszulysba is jó, akkor is melegegedniük, ha egy négy osztályu rendes elemi tanoda a tanárok illődíjazásával kivehető lenne...

A közelebbi próbavágás következtében a marhahus fontja 1 1/2 krt. hágott, s így jelenleg 5 kr. p.p.

Z. + V

Kolozsvári napló.

* A gazdasági géphozató szakosztály által megszerzett, és kipróbált gazdasági eszközök és gépek, — ezek között több eke, göröngyöző kettős fogas henger, sorbavetőgép, konkoly tisztító, szóró és választó rosta sat. folyó márczius hó 25-n, a gazdasági egyesület közgyűlése napján el fognak árvereztetni.

* Beküldetett szerkesztőségünkhöz a Décsben, éppen most füzetekben megindított „Ro-

binson“ című képes album (akár folyóirat) két első száma, 3 darab melléklettel. E nagy gondattal az ifjuság mulattatása és oktatására szerkesztett német folyóirat a bécsi cs. k. udvari és államnyomda igazgatója Auer Alajos, dr. Georgens és Altenstadt — Schmidt A. urak befolyása alatt jelenik meg; évenként 12 ívet hoz, s ára nem több, mint 5 pft. Előfizetheti minden könyvkereskedésben és a cs. k. postahivataloknál. Minden füzet úgy van szerkesztve, hogy 4 évestől 14 évesig minden németül olvasó gyermek életkorához mért mulattató vagy tanulságos cikkel találkozhassék. Nekünk is volt egy ilyen folyóiratunk. „Az ifjuság lapja“, kár hogy olyan hamar megszűnt.

* Figyelemztetjük a közönséget, hogy jövő szombaton kedvelt színésznőnk Filippovicsné jutalmára „Don Caesar de Bazan“ fog adani, mely alkalommal a színház pártolói kétségkívül sietni fognak megjelenésükkel kifejezni azon méltánylást, melyre említett színésznőnk sok oldali tehetségénél fogva méltán számíthat.

* Sajóudvarhelyt az ev. ref. egyház oly rossz állapotban van, hogy a buzgó hívek a paplakban gyűlnek össze fohászukat a szenvedők atyjához repíteni. Meg is hallgatta őket, rendelt oda egy oly lelkes hivatalnokot, a ki, jóllehet nem tartozik azon hitfelekezethez, a helység réjtje fele jövedelmét a templom fölépítésére rendelte fordítatni. Így már gyűlt össze 140 pft.

* Sz. Kövesden, hol a Kemény fejedelem idejében virágzó magyar gyülekezet volt, ma 31 nő, 36 férfi teszi az ekklesiát! — Az elpusztultak helyett román ajkú hívek foglalták el. Harang 1771-ben készült, a rajta levő írt szerint. Az ólomkannát készítette Bodoki Sámuel gazdatiszt 1784-ben.

* A Szilágyság (a régi partium), mint egy levelezőnk írja, az időjárásra nézt sehogya se akarja magát a mi hegyes völgyes hazánkhoz alkalmazni. Mikor itt feneketlen sár van, ott poros út. Itt vala nagy tél, ott juhok csaknem szénánélkül teleltek.

Nemzeti színház. Márczius 14-én: „Katalin“, eredeti dráma 4 felvonásban, írta Balfazs Sándor. — Ismétetését tárczánk hozandja a jövő számban. Márczius 15-én: „Lowoodi árva“. Dráma 2 szakaszban. Regény után írta Birch Pfeiffer Sarolta. — Eppen nem csodálkozunk azon, hogy az aradi közönség Komlóssy Ida k. asszonyt oly lelkesen fogadja, s viszszaülteknek oly sovárogyva néz elibe, mint ez ma közzölt aradi levelünkben olvasható. A k. a oly magas rangu művészi képesség, játékát oly mély műterelem, oly biztos és correct kivitel jellemzi, hogy ugyan érzéketlen közönség legyen, a melyet nemes művészete meg nem hódít, s valóban nagy kiskoruság lenne érdemeit nem oly mértékben méltányolni, mint azt a jobb érzés és minden pártérdeken fölülemelkedett föfogás követeli. Ma másodsor lépett fel, s már is anynyi élvezetben részesített, rendkívüli alakító tehetségének oly fényes bizonyosságait adta, hogy művésztetének jellemzésére egész tárczacikket szeretnénk írni. Jan Eyre kétségkívül egyike legjobb szerepeink, s azt oly mesterileg is adta, hogy a nagyszámu hallgatóság egészen el volt ragadtatva, a mit a legelőnkebben láttunk kifejezve a feszült figyelemben, melyet előadás folytán minden arczról le lehet olvasni és azon lekesülésben, melylyel minden felvonás után kétszer háromszor, sőt jelenet közben is a jeles művésznő előtapsollatott. Rónai (Rochester) szintén kitűnő szépen és szabatosan adta szerepét.

Márczius 16-kán: „Le Couvreur Adrienne“, dráma 5 felvonásban, írta Schribe. — Ismét egy mielőveken gazdag est. Komlóssy Ida k. a a czimszerepben mint vendég harmadszor lépett fel. Mit mondjunk azon előelő, nemes játékról, azon öszhangzatos részletzésről, melylyel e szerepet képvisel? Mint minden más, úgy

TÁRCSA. CZILIKE.

(Beszély, mely a „Société des gens de lettres“ által taly kiűzött pályadíjak közt az első rendű nyerte)

Írta: Fortoul, fordította: Turul.

(Vége.)

Czilike tehát a mult este csakugyan fölkereste volt a rideg atyai házat, melyet elhagyván, szegény szállására indult. Egy rozszant épület legfelsőbb emeletén volt az. Nem laktak ott csak nyomorral küzdő emberek, a kik napi munkájok után nélkülözések közt éltek; s e szomorú lakások közt legszomorúbb volt a Czilike. Kimerülten vászorgott fel az öt emelet lépcsőin, s aztán egy sötét folyosóban tapogatózva haladott előre. Az övéhez legközelebb eső ajtó félig fel volt tárva, s azon gyertyavilág sugárzott ki. Czilike lépteinek halk neszére egészen felnylt az, s egy magas, 25—30 éves ifju jelent meg a küszöbön; öltözete olyan emberre mutatott, a ki kezemunkája után él. Arcának nyugtalan kifejezése eltűnt, mihelyt megpillantotta a hazaérkező nőt.

Ön az, asszonyom? mondá; valahára! Lépien be, kérem, lépien be. Már nagyon aggodtunk kimaradása miatt.

E percében a lelkesen beszélőnek anyja is megjelent. Ez egy jó öreg asszony volt... hogy az igazat megvalljuk: az almarúló néne a piac szegletéről.

— Boldog isten! kiálta fel, milyen sápadt ön! Ugyan hol van a lelke, hogy ilyen soká kimarad... ilyen kődös időben... Mit gondol az ég? hisz ez megárhathatna lánykájának. Szegény kicsike! Alszik... adja: hadd tegyem ágyamra. Alugyal, baba, alugyal.

— Üljön le, asszonyom, egy percze, mondá a kézmű-

ves, valóban, már nyugtalanok voltunk.

— Huszszor is lement Rikárd a kapuhoz, szólt az anya. — Isten áldja meg, hogy oly jók irántam.

— No de se baj, csak hogy egyszer megérkezett. — Van e valamine szükség, mivel szolgálhatunk?

— Köszönöm asszonyom, csak nyugalomra van szükségem. — Késő idő van már. Nem akarom önöket háborgatni. — És fel akart kelni.

— Nem, nem! mondá az anya ismét leültetve őt, én nem alhatnám, Rikárd se: jobb ha egy keveset beszélgetünk. Ez éppen jó alkalom. Két órája, hogy mind önökről beszélgetünk, s higye el akár meddig beszélhetünk, de tisztába nem jövünk, a mig döntő szavát nem adja ez ügyben.

— Anyám! szólt Rikárd könyörgő hangon.

— Te hallgass; hadd beszéljek én; most az ideje... Czeczilia, folytató, a fiatal nő kezét megfogva, tudja, hogy meny nyire szeretem őnt, ugy-e hogy tudja? és ez tiszta szeretet... Megmondom kerekén... Azonban... ha igazán kell szólni...

Czilike Rikárdra és anyjára vetette tekintetét. Arczát gyöngye pir futotta be.

— Egy szó mint száz: Rikárd szereti őnt, az örülésig szereti.

Czilike egészen lángha borult, s szép nagy szemeit lesütvén, könyveit megeredek.

— Anyám! szólt közbe Rikárd, látja, hogy szavaival megbúsítja őt. Kérem...

— Hallgass, ha mondom; ismétlé az öreg asszony kebelére ölelve Czilike fejét. — Így, kedvesem, sirja ki magát, jól teszi, ez könyynitni fog szívén. Jól látom, hogy valami nyomja szívét; de ha ennek mi vagyunk okai, ne szóljunk többet a dolgról. Mi nem vagyunk gazdagok, de a mink csak van, szívesen megosztjuk önnel és kicsikével, s a mit kiérdemelhetünk, csak annál becsesebb lesz nekünk. Fiamat, én tudom azt, a boldogabb férjek egyikévé fogja tenni, s nem lesz nállammal boldogabb anyja. Asszonyom! én jól tudom, hogy ön egykor jó körülmeleg közt élt; de a pénz, uram isten! a mint jött, úgy megy... Ne vegyük tehát azt számításunkba, a midőn jöendőbeli boldogsá-

gunkról van szó, csak azoknak szíve méltó erre, a kik szeretik őnt. Nem akarom sürgetni, édes leányom, vegyen időt magának, hányja vesse meg a dolgot; de végre kérem; adjon aztán választ, minthogy az egész kérdés akaratától, saját nézetétől függ.

Az öreg anyó könyveit öszszefolytatá a Czilike könyveivel, ki előtt Rikárd térdelt, jobbját kezébe szorítva.

— Czeczilia! így szólamlott meg a kézműves, engedje egyszer mondanom, hogy szeretem kegyedet, hogy életemnek üdvé vagy kárhozata azon szótól függ, mely ajkairól el fog lebenni. Fényes jövőt nem ígérhetek, mint anyám megmondá; de soha szívet, a mely kegyed iránt úgy érezzen, mint az enyém, nem fog találni.

— Hiszem, viszonzá Czilike, szeméből olvasva Rikárdnak, hogy a mit mond: lelkéből mondja... és azt is hiszem, hogy önnek neje boldog lesz Holnap feleletet adok; egy napot engedni fog ön, Rikárd.

E határozaton megnyugodtak.

Másnap a vén asszony, mint rendesen, csak este tért haza almaival a piacról. Azonnal kopogtatott Czilike ajtaján; de senki se felelt.

Fiának ételét készítve, a folyosóban távozó léptek nesztét hallotta. Kinyitá az ajtót. — Csaldómat! mondá.

Rikárd is hazatért műhelyéből. Egy negyedórát töltöttek várakozva. Czilike még nem mutatkozott.

Egyszerre a sötét folyosóban sürű léptek zaja hangzott fel. Rikárd kifutott a lámpával, anyja is követte, s im három egyenlő állottak szemközt, Róbert, Frumence és Péterrel.

— Hol van ő, hol van Czilike!? kiálta Frumence alig lélegzelve.

— Ez itt ajtója, de nincs honn, felelé Rikárd.

A vén asszony ráismert a fősvényekre.

— Nini! szólt. Mi ez? Mit akarnak ezek itt?

— Azok mindketten a jelölt ajtóra siettek, Róbert megnyomintotta a kilincset, az ajtó föltárult, s beléptek.

— Mi az, hát nem volt becsukva!? kiálta fel Rikárd meglepetten.

— Ő is belépett anyjával együtt.

ez esti játékában is fölsímetűk azon magas tárgylagosságot, melylyel, mint öntudatos művésznő, a fölveti szerepen és saját természetét fölött uralodik. S ez az, mi a nagy művésznőt jellemzi: mert nem elég a szerencsés ösztön, mely a vakmerőn szárnyalót megállítja a művészet véghatárainál. A ki egyszer magasra felszállt, s csak bukácsolva tud ismét lejutni a völgybe, ne mászkáljon a föllegek közelében; mert kitűri a nyakát. Ez áll a művészet világában is, a hol Komlóssy Ida k. a. biztosan tör a tragédia magas légkörébe, a nélkül hogy onnan szabálytalan hanyatlással szállana alább, a midőn erre szükség van. Nem mondjuk, hogy e darabban melyik volt legfényesebb jelenete. Fényes volt az mindenik, sa menyinyiben egyik a másikkal szép harmóniában állott, egyik se volt fényesebb, vagy kevésbé az, mint a másik.

Március 17-én: „Navarrai király és regéi.” történeti vígj. 5 felv. írta Schriebe és Legonvá, fordította Komlóssy Ida — Tiszteletreméltó vendégművésznők fölléptei oly süröng következik egymásután, hogy alig marad időnk magunknak számot adni azon élénk és becses benyomásokról, a miket szerepléseinek köszönhetünk, s azon éppen nem örvendeztető sejtélményt ébresztik fel, hogy vendéjátékainak sorozata hamar véget ér és a kit oly szívesen tartóztatunk tovább is vissza. elsielőd körünk-ből. Ma 4-díkszer (nem 4 szer mint a színlapon áll) lépett fel, s pedig Margareta szerepében. A kissé hosszadalmas, de nem csekély műterékkel bíró vígjáték élénk, meglepő fordulatai közben anynyi könnyűség és színdarabosság jatszolt, s a szerzők által nem annyira következetes fejlesztés, mint inkább babrály (mozaik-szerűleg, mintegy fényképekkel feltüntetett események és lelki állapotok) által festett jellem a legelőkelőbb kedélyesség, biztos könnyűség és nagy szabotossággal világította meg minden oldalról. Csak arczjátékát taatluk kissé tulzottnak. Az együtt működő személyek meglehetően egyhanguan ádák szerepeiket.

Vegyes hírek.

+ Ö cs. k. Apostoli Felsége f. évi febr. 27-ki legfelsőbb határozata által Appiani katonájának, melyek a milánói amrozsi-könyvtarban őriztetnek, s Apollót és a 9 muzást ábrázolják, szakértők által megállítandó áron megvételét legkegyelmesebben jóváhagyni s egyúttal megrendelni méltóztatott, hogy azok a brerai cs. k. pinakotekában állíttassanak fel.

+ Ö cs. k. Apostoli Felsége f. évi febr. 27-ki legfelsőbb határozat által, mindazon katonáknak, őrmestertől lefelé, kik az 1848 és 49-ki években az Olaszországban állomásozott hadsereg sorait esküszegve elhagyták, legkegyelmesebben általános bünbocsánatot adni méltóztatott; ezeknek meg lön engedve a büntetlen viszsztatérés, föltéve, hogy a szökésen kívül semmi közönséges büntényt el nem követtek.

Az említett szökevények közül azoknak, kik a nélkül, hogy az általános bünbocsánatot bevárnák, viszsztatértek s a haditörvényekhez által a törvényes büntetésen kívül még szolgálati idejök meghosszabbítására lönök ítélve. Ö cs. k. Ap. Felsége ugyanazon határozat által kegyelem utján a szolgálati idő meghosszabbítását elengedni s rendelni méltóztatott, hogy az elsők úgy, mint az utóbbiak, csupán szolgálati idejüket tartoznak kitölteni, azon időt, míg távol voltak, nem számítva.

+ A „politikai újdonság” szerint a derék polgár Nadosy István reménye teljesült — miszerint találkozik még 99 ember, a kik az ő példáját követve a Kliegl hangjegyző gépét nem hagyják külföldre bujdosni. E gép

immár a nemzeti muzeumé s az ünnepélyes átadás f. hó 12-én volt megtörténendő.

+ A pesti közegtanács f. é. márcz. 7-én tartott gyűlésében, Ö cs. k. Felségeik megérkezése alkalmával a Pest városa községe által rendezendő ünnepélyek fölött tanácskoztak. A közegtanács a rendezendő ünnepélyekre nem kíván egy határozott összeget megállapítani, az lévén a közegtanács akarata, miképp a város rendelkezésére áll minden eszköz felhasználásáék arra, hogy a fogadás a város méltóságának és lakosai érzületének megfelelő legyen.

+ A Magyarországra történendő császári utazás hivatalos programjából, a következő határozatokat emeljük ki: „május havának első napjaiban (az eddigi terv szerint május 4-én) Ö cs. k. Felségeik délután érkezendek le a Dunán, Pesten fognak partraszállni, s onnan ünnepélyes bevonulásban a budai kir. várpalotába menni. Ö Felségeik első itt-tartózkodása május 11-ig fogna bezárólag tartani. 12-én Jászberényen, Szegeden, Gyulán, Nagyváradon, Debreczenen, Tokajon, Miskolczon, Kassán, Eperjesen, Lőcsén, Rosnyón, Rimaszombaton keresztül viszsza Budapest felé indulnak utra. Ö cs. k. Felségeik Budán leendő második tartózkodása alkalmával egy kis kirándulás fogna történni Esztergomba, mikor is Balassa-Gyarmaton és Váczon keresztül térnének viszsza; július 3-án szándékoznak Ö Felségeik Székesfehérváron, Veszprémen, Keszthelyen, Kőrmendben, Sopronon, Kismartonon, Pozsonyon keresztül viszszafele indulni, s 23-án vagy 24-én az utolján nevezett várost és az országot elhagyni. Azon urak, kik a Budapestre történendő bevonulásban részt akarnak venni, vagy saját kocsijaikon, vagy lovon jelennek meg. A kocsik vagy hat fogatú diszkocsik, körülveve az egész szolgálati személyzet által diszlibériákban, vagy négy-, és kétfogatú zártkocsik ülés-takaróval, a szolgálati személyzet hasonlóképp libériákban. Minden lovagló urnak van egy libériás inasa vagy huszárja, ki a vonaton kívül ura mellett megy s a le szállással s felüléssel a lovát átveendi. Junius 11-Ö cs. k. Felségeik az urnai körmenetet, melyre a rendek lovagjai, a mágnsók, s a nemesség is meg vannak hívva, körülveve az összes udvari személyzet által, ünnepélyes módon fogják megtartani.

+ A P. N.-ban olvassuk: „Gr. Károlyi István v. Vas Gerebennek, irodalmi működése s azon kegyeletnek méltánylásául, melylyel ez írónk a mult idők pályatörő, áldozó műbereit, intő, buzdító példaként élénk állítja s műveit által az igaz hazaszeretetének, az érdemnek emléket emel, 300 000 nyti telket ajándékozott új-pesti birtokából. Vajha többen is tudnának ekkint lelkesülni, mint Károlyi István, hogy ne csak a multon kelljen merengnünk, ha irodalmunknak pártolóra gondolunk, hogy az utókor is emelhesse emléket a jelen idő jobbjaiknak.”

+ Keresztesen Torda mellett egy oláh diák, ki tizenhat éven keresztül néma volt, e hó elején megszólalt s éppen oly érthetően beszél, mint megnemulása előtt.

+ Vagy a szedő, vagy javítókunk a mult számunkban említett milliárd frankból zsebrakott — három nullát. Ez nem megy! Előfizetőink száma nem rug ugyan ezerszere, de azért illőleg díjazzuk a lap körül működő egyéneket. Tehát kérjük kiadni a 000-t: mert egy milliárd frank számmal írva nem 1,000,000 hanem 1,000,000,000 frank. — „Századunk.” a sajtóhibák százada!

Hivatalos.

Törvényszéki hirdetések

kivonathan.

A kolozsvár-megyei cs. k. törvényszék f. é.

febr. 28-ról 1744 sz. a. felhívja a b. Bánffy Mihály örököseit, azok közt gróf Bethlen Ferenczet, úgy b. Bánffy Eliza gróf Teleki Ferencné örököseit, ellenök, Horváth Elek mint Gombás János örököse által 88 darab arany tőke 1777-181 fogva hátralevő kamatja iránt indított kereset védelmére. Targyalási hatánap f. é. április 27-e d. e. 9-kor. Részökre kirendelt ügyvéd Csulak Dániel.

A sepsi-sz.-györgyics. k. járás-hivatal mint törvényszék f. é. febr. 25-ről 3057 sz. a. felhívja lisznjai Szotyori Antalt és Ferenczet mint Szotyori Mihály örököseit ellenök, a cs. k. pénzügyvédség által a szélbeli havasok pénzárába tartozó 20 eft. tőke és kamataj iránt indított kereset védelmére. Felelettel határidő 60 nap. Részökre kirendelt ügyvéd Krávi Victor.

A m. vásárhelyi cs. k. járás törv. szék f. é. febr. 28-ról 1111 sz. a. felhívja azon hitelezőket, a kiknek követelése lenne a M.-vásárhelytől f. é. febr. 4-kén végrendelet nélkül elhalt vendéglősné Gautschitz Anna hátrahagyott vagyonához, jelentsék magokat f. é. ápril 1-jére d. e. 9-kor az ottani törv. széknél.

Az erzsébeti-városi cs. k. járás-hivatal mint törv. szék f. é. febr. 9-ről 101 sz. a. felhívja azon hitelezőket, a kiknek követelése lenne Prodton f. é. január 25-kén végrendelet nélkül elhalt evang. pap Nuszbaumer János hátrahagyott vagyonához, jelentsék magokat f. é. márczius 30-kára d. e. 9-kor az ottani törv. széknél.

Ausztiai birodalom.

Ö cs. k. Felségeik f. hó 12-kén Bécsbe szerencsén megérkeztek, a fővárosi lakosság legszívesebben örömmnyilatkozatai által fogadva.

Külföld.

Anglia. A londoni tudósítások nem szűnnek a Palmerston iránt növekvő lelkesültséget újabb meg újabb adatokkal erősíteni. Az öreg urnak valóban nagy szolgálatot tőnek ellenségei s hatalmát nagysok időre, ténegész életére biztosítják. A coalitio Pyrrhus-győzelmet vitt ki s a győzelmek a legyőzöttek. A választások ezt tanúsítandják Palmerston sokkal inkább a nap hőse, mint valaha. Az igazatosság Londonban, — mint egy ottani levelező írja — nagyobb, mint a keleti háborúnak bármely szakában. Cobden és Disraeli ellen a legkeserűbb kifakadásokat hallhatni: „ők nem igazi brittek, különben szegyllenék polgártársai életét és vagyonát odatelni egy csöcselék nép vérszomjának, a melynek magasztalt civilizációja nem egyéb, mint annak torzított képe. Az ellenzék csupán ösztönszerűk, nagy mihazna emberek csoportja, s Angolország adjon hátát Istennek, hogy az öreg Pam-et (Palmerston) bírja, ki mindig jót akart hazájának, s a kinek csak azért is nagyon jónak kell lenni, mivel külföldön oly erős gyűlölet van.” — Küldöttségek érkeznek minden nagyobb városból s London városa Palmerston lüfte ki képviselőjéül, de ő Tivertonhoz, régi városkájához hű marad. Helyette Rothschild vankijelölve, Russell mellőzével. Jellemző mindenesetre a City ezen holdata, a melynek politikai fontosságát kicsinyleni nem lehet.

A parlament formaszerinti feloszlásának és az új választások kitűzésének napját márczius 25-re teszi az „Observer.” míg másfelől az „Economist” azt hűvétnél előbb nem tartja lehetőnek. Az új parlament május végén, vagy június elején fogna összeülni.

A kormány mellett országos nyilatkozványokkal szemben a parlament ellenzék vonja össze vitorláit. A felsőházba 9-kén lord

Shaftesbury viszsza hozta a mákony-kereskedést illető indítványát. Az alsőházban a jogvedelmi adóbill másodikori felolvasása megtörtént. Disraeli megtámadta ugyan a kabinetnek, mint ő mondta, heves és támadó politikáját, de most Russell maga is védelmére kelt Palmerstonnak, mire Disraeli abba hagyta az ellentállást. A hajóhadiköltség szintén meg lön adva s Gladstonnak a kiadások kevesbítésére czélzó indítványa, mint időelőtti, el lön halasztva.

„D. News” jelenti, hogy Palmerston lord Sir Henry Rawlinson személe ki a Chinába küldetésre. E teljhatalmazott csakugyan Bowringot nem szorítandja ki az állomásából, s amaz egyének segélyével működendik, kik jelenleg az ázsiai vizeken Angolország ügyeit intézik.

Az angol-persa szerződés lényegesebb pontjai: 1 Mindazon terület, melyet az angol seregek elfoglaltak vagy még elfoglalának, a béke kihirdetéséig, teljesen kilesz ürtítve az angolok által. 2 Persia elismeri Afghaistán függetlenségét, azaz nem avatkozik többé az afgbán ügyekbe. Végtelen nyere-mény Angliára nézve, az angol-ázsiai uralom kifejtését és biztosítását illetőleg, 3 Herat függetlenséget nyer, s benszültött fogja kormányozni. Ez is nagy áldozat a Sah részéről. 4 Az Anglia és Persia közt kötött kereskedelmi szerződés. Anglia a persa birodalomban egy labra állítottak a legelőbb kedvezésben részesülő állammal. Ez által az angol consulságok felállításának kérdése meg van oldva. 5 Anglia ezennel nem veszi védelmébe a persa alattvalókat. Ilyen őtalom alá vételből származott legközelebb a teheráni-angol követ Murray és a persa kormány közti egyenlenség, illetőleg a jelen háború 6 Murray viszsztatér követi állomására, s a persa kormány részéről nagy létszállat fogadtatik. Mint mondják, ez volt az alkudozások legkényesebb pontja, s Feruk khán csak lényeges szelidítések után fogadta el e pontot.

Karrak szigete viszszaesik Persiának. Anglia azt követelte, hogy Persia kármentesítse az afgbanokat a háború folytán szenvedett veszteségeikért. Ezen követelést semmiképen nem akarta elfogadni Feruk és Mirza Makom khán, s ki is törölték.

Csak egy oly óriási világhatalom, mint Angolország, vehette vállat oly nagy fa alá, hogy meg ne szakadjon alatta. China, — Persia — Indiából egyre jönnek a leverő tudósítások. Chinából a legszélso pontig feszített ellentállás; megtámadása az angol hajóhadnak, legyilkolása egy hajó egész legénységének a chinaiak által; egy chinai péknek mérgezési kísérlete a Macaoiban levő idegenek ellen; jelentékeny apadás a thea kivitelben, majdnem 13 millió fonttal kevesebb mint a mult évben. A Persiát és Indiát illető módosítások ez egyben foglalhatók össze: Oroszok mindenütt — Shir és Bushir között, az ellentállás eszközeit rendezve és vezelve. Heratban az erődtéseket folytatva; Chiva és Kokan között oly czélból, hogy ez ntőbbi országra kiterjeszszék az orosz uralmat s a Herat és India elleni útát előkészítsék.

A China elleni harezot, mint bizonyosnak látszik, viribus unitis folytatandják. A franciaia háromszin és az amerikai lobogó nem-szókára ott lobog Ó-Anglia zászlója mellett, s e hatalmak együtt lépnek fel, hogy a „Post” szerint az emberiséget a vérengző Jehától megszabadítsák. A „Times” pedig megjegyzi, hogy nem Palmerston kezdteugyan a háborút, de kötelessége nem hagyni cserben ügyvivőit és a Chinába települt britteket. 5000 főnyi hadoszálly megy Cantonba, mi magában anynyi, mint egy keleti ország meghódítása. Már Bengálból is csapatok indultak Singaporeba és Hongkongba, míg a brit teljhatalmazott, tekintélyes tengeri erő kíséretében, megkísérlelndi közvetlen érintkezésbe jóni a chinai császárral.

Mindnyáján kíváncsian néztek szét a szobában. Frumence volt az első, a ki megpillantott egy levelet az asztalon. A czimzet ez egyetlen szóból állott: Rikhárdnak. Frumence nem sokat habozott, fölnyitotta a levelet és elolvasta.

E levélben Czilike felett a fiatal ember házassági ajánlatára. Megvallotta, hogy szereti őt, de nem akarja az élet terheit reá nézve azzal is terhelni, hogy mint gyermekes anya hozzá férjhez menjen. Irta, hogy az ő lelkét titkos és mély bánat terheli; nincs reménye egy jobb jövőhöz, a sirban kíván pihenni. E szavakban szerelem, fájdalom és habozó lemondás szölt — Midőn e sorokat olvasandja, Rikhárd, így végzi, én és leányom ösöndesen fogjuk alunni az örök álmot ott a Szajna ágyában.

Lehetetlen a szegényes szobába gyűlt egyének kétségbeesését leírni. Péter a földre rogyott térdére és kezét a kis asztalra kulcsolta. Véletlenül ujjja a tollhoz ért, a melylyel Czilike irt. Ugy találta, hogy az még nem száradt ki. Egy gondolat villant át agyán. A tintától még nedves a toll, következöleg Czilike nem rég írhatott... és... talán, ha sietnek, még marad idő... Gyöngye remény, azonban...

Boldog isten! és ezt a fiut tartották bárgynak! Péter gondolatát közölve, mindnyáján felszóltak; csak egy szó hangzott az ajkukról: a Szajnához, a Szajnához!

S ebből mindenki átrértette, hogy a lehető leggyorsabban a parti járdához (quai) kell sietniök; itt elszéledniök, s figyelemmel tartani az oda szolgáló utcákban kiérkezőket. Kissé messzsi volt odáig; Czilike, a ki karjain gyermekét vitte, még nem érkezhett a partra. Mind elsőttek, még Rikhárd anyja is.

A parti járdákra érkezve, mindenki egy-egy utca torkolatához állott. Minden szem a folyam hosszában figyelt előre: minden szív hevesen dobogott. Kevés népség járt alá s fel, az ég borsos volt, s fagyos szél süvöltött.

— En istenem, gondola Rikhárd, nem vagyunk elegend, még egy valakire lenne szükség.

Megszólított egy urat, a ki ép ott ment el. Pár szóval megértette vele a dolgot.

— Jó jó! mondá ezen ur, egy szegény fiatal aszszony egy

három éves kis leánykával. Neve Czeczilia! Jó, futok. — Es valóban minden erejéből futott azon helyre, a hol használhattott.

Mily dicső eszme volt ez Rikhárdtól. Ép azon ur látta meg Czilikét, szólította meg, fogta karon és vezette barátaihoz. — Mily rajongó öröm! mennyi gyöngédség, szeretet, szíveség, magyarázat, könyek! — Végre kissé lecsöndesültek. Czilike és gyermeke az atyai házhoz indultak, melyen kívül oly sokáig hányódtak. Nem feledék megkérdezni nevét és lakását azon derek jó urnak is, a ki oly szerencsés részt vett.

Rikhárd pedig és anyja viszsztatértek szállásukra.

— Csak hogy meg van mentve, mondá a fiatal ember; reám nézve azonban ő el van veszte.

Ki gondolhatta volna, mormolá anyja, hogy ez a két fősvény Czecziliának atya és nagyatyja!

A szük utcazi, mogorva ház leirhallan öröm s elragadtatás, mondhatni öröngés színhelye lön.

Róbert és Frumence most értesültek arról, a miről e napig mit se tudtak, hogy Czilike egy évvel férjhezmenetele után özvegyül maradt. Férjének könnyelműsége miatt nyomort örökölt. — A mi hibánk, ez a mi hibánk! monadták ök. Mindent jóvá teszünk, kedves leányunk.

Ez éjen Rikhárd keveset aludott. Reggel nem birt a mihelybe menni, s anyja is honn maradt vele. Delfél kopogtak az ajtón, s belépett Frumence.

— Jó napot, aszszonyom, jó napot, Rikhárd ur. Czilikénk jól érzi magát, s a kicsike szintén... igen jól. Szabad egy perczig leülnöm... Sok ez az öt emelet!... alig bírok lélegzetet venni. Azonban arczva vidám volt.

Rikhárd először elpirult, aztán elsápadt. Mintha parázson állott volna.

— En önnök feleletet hozok, szölt hozzá Frumence. Nem kérdett ön valamit Czilikétől?

Rikhárd valamit dadogott; azt se tudta mit mond. Anyja szintén nagy zavarban volt; kőlynye egyik szegletét csavargatta ujjára, a nélkül hogy tudta volna: mit cselekszik.

Frumence észrevette zavarukat, s végre mosolyogva

mondá:

— Tehát, aszszonyom, tudja meg, hogy Czilike elfogadja az ajánlatot és én is beléegyezem.

Rikhárd térdre rogyott előtte, az anya nyakába borult — De egy feltételt mellettl! kiáltá Frumence; ha az egybekelési ünnepélyen tul, mindnyáján együtt fogunk lakni. Most jönnek, látogassák meg Czilikét és kicsikéjét, a kik önnökre várnaknak.

A lépcsőkön lefelé menve, Frumence karját nyújtotta a vén almaaruló aszszonyynak, alig hallhatólag ezt súgván fülebe: — Emlékszik ön a két fősvényre... ott lent... a páczon? Feledje el öket; mert nincsenek többé, higye el, meghaltak.

Ezek után Frumence ur elvezetelte magát azon urhoz is, a kinek tegnap nevét és lakását megkérdezte volt. A midőn belépett hozzá, ráismert azon urra, a ki az előtt két évvel, a páczon az almás nénével együtt a megsebesült kis fiu fölsegelésére kéregetett. Ez szintén ráismert Frumencera, a kinek lelkes beszédén igen elcsodálkozott; még inkább meg volt lepve a midőn Frumence meghívta őt az ünnepélyre, mely leányát az almaaruló aszszony fiával örökre összekötendi. Meg is ígérte, hogy világgért se marad el, s a mint Frumence urat kikísérte, ez megszerította jobbát, s ezt sugta fülebe: — Ismerhetett ön két fősvényt, tudja... ott lent a páczon?... Feledje el öket. Meghaltak... higye el, meghaltak, nincsenek többé.

— Örömmel látom, viszsona a jó ur.

Azonban a hargok érzéből öntött, vastag sötét még mindig ott volt a deszkázat közt. Egész reggel úgy el voltak foglalva, hogy nem érkeztek rágonolni. Midőn kiakarták venni, Czilike leánykaja csak egy kis szálkával kellett hogy megemeltse — s ime, a szeszélyes — azonnal kigurult onnat. E sou a család-nak legbecesebb emléke, kine most.

A fehér köpad pedig még mindig ott áll régi helyén. Naponként számtalan sétáló keresi föl, s ül rajta; de az egykori két fősvény soha... ök nincsenek többé... meghaltak...

Seymour admiral jan. hó 12-én elhagyta addigi állását a cantoni factoriák kertjében és csupán egy erődöt tartott meg; de mielőtt az általa készített szánczokat elhagyná, felgyújtatá a factoriák nyugoti és délkeleti oldalán létező külvárosokat, mi által azt érte el, hogy a tulajdonképi város körfalai most a hajóhad bombái előtt pusztán fekszenek. — A főkölök hajóhada egyesült a császárral, 600 hadi dzsonke van a folyón egyesülve; ugy látszik, hogy a kínaiak minden bejáratot a vizen elűszesztett dzsonkék által akarnak elzárni. — Hongkongban páni félelem uralkodik; az idegenek katonailag szervezkedtek, s örcsapatok esti 8 óra után leölnék minden kínait, ki az utcán vagy a ház-tetőkön mutatkozik. A Bowring családja a ki volt téve a megmérgezésnek. Csúpn egy cseléd esett e gonosz tettekre áldozatul.

Franciaország. A neufchateli ügy eldőlnapolva, miután Hatzfeldt gr porosz követ a márc. 9-ki harmadik ülésben kijelenté, miszerint teljhatalmai nem elegendők, hogy megállíthassák azon feltételeket, melyek alatt Poroszország lemond Neufchatelt illető jogáról, s azért új utasításokat kelle kérnie s azoknak megérkezését bevénni. Ez csúpn az oka az értekezletek felfüggesztésének. Hirszerint, minden nehézség csak a korona-javak körül fogor.

Palmerston harca a parlamentben levő ellenzék ellen, a párisi magas körökben is folytatódik. Itt a politikai érdekeknek kívül különösen két személység áll elől: Walewski és Persigny. Az elsőnek igen sok oka van jelen állását megtartani: ő nem bír saját vagonnal, de bír egy fiatal, világámbúta nővel, a ki a szomszéd fényűzését szereti. Követségi állomás nem volna képes őt kielégíteni. Politikai körökben jól tudják azt, hogy Palmerston az ő megbuktatásán működött. Miért ne igyekeznék Walewski is a tromfot tromfál adni viszsza? Ellenben a londoni udvarnál nem francia követ Persigny a legjobb egyetértésben van az angol premierrel, s a játszó személyek viszonyát számtanilag ek-

ként fejezhetnők ki: Walewski: Palmerston — Persigny: Morny.

— Danilo herceg Párisba érkezett — s már tanácskozott is vele Walewski. A francia udvar nagyon ráterhatja magát, hogy minden bokról ugrott hercegnek is Páris felé áll szeme jelenleg, s különösen Oroszországnak igen tetszik az, hogy Danilo herceg Bécs helyett Páris választá Meccaul, mert itt az orosz szellemnek nyílt kapuja van építve. Az „Ind. belge” szerint a francia kormány se akarhat egyebet, mint hogy Danilo a porta suzeranitását elismerje. Azonban a montenegrói szabad vad madarak ezt se igen fogják elnyelhetni. Eddigi történeteiből ítélve inkább kedvelik őt a veszélylyel járó szabadságot, mint a nyugalmas szolgásgát.

Az államtanács most egy nagyfontosságú törvényterv fölött tanácskozik, mely a törvényhozó testület elé terjesztendő lesz, — az ingó érték-papírok megadóztatása tárgyában. Március 8-ki tudósítás szerint a pénzügyi választmányának viszsza lön küldve Az első tárgyi ülésben a császár oly nyilatkozatokat tön, melyek fontosságban trónbeszédén is kitesznek. A császári beszéd e főeszmé körül forgott: „A császárság béke, s dynastiája föld-birtokban gyökerezik; ő koronáját a hadseregen kívül a földmives népek köszönheti.” Kimondá abbéli erős szándékát, hogy több államkölesont nem fog megengedni s hogy a földteher könnyítése és a mezőgazdasági hitel behozata által e téren oly mozgalmat akar előidézni, mely 1852 óta a börzén és a nagypiar körül felmerült. Az értékpapírokba fektetett vagyon megadóztatását, politikai és társalmi szükségességgnek tartja, a földadó lezárlására. Hivatkozott ez alkalommal azon nehézségekre, melyekkel a kisebb földbirtokosoknál az adók behajtása történik, és a lakbernek aggasztó magasságaira. Azon ellenvetésre, hogy a tőkék egyesítésre teremtí a vasutakat és a jelenkor minden haladását, azt viszonzá, hogy a

világ minden vasutja s több ilyes ipara, nem képes a kenyér árát egy centim-mel is alábbszállítani. — A császári tervnek valóstítása minden bizonynyal termékenyítő hatással lenne Európa több államaira is.

— Thiers az utóbbi napokban, baráti közbenjárás folytán, egy értekezést nyújtott át a császárnak Franciaország pénzügyi helyzetét illetőleg. Ez okmányban kárhoztatja az új adót, s e tekintetben a következő nevezetes szavakat mondja: „Legjobb azon adó mellett maradni, melyet a nép már megszokott.”

Uj posta.

A Persiával kötött szerződés következtében Busir helyőrsége s a Bombayból oda elvitorlázott hadosztály legközelebb készen áll a Chinában teendő szolgálatra. Ezenkívül az egész indiai flotta egy szállító hajókból álló hajórajjal szintén készen álland.

— A persa Sah ugyan semmi területi engedményt nem tett Angliának, de tett volna az „Ind. B.” szerint a „keletindiai társulat”-nak, mely joggal ruháztatné fel bizonyos ponton közénrakhelyeket állítani fel s bizonyos mennyiségű földet birhatni földber mellett Karak s Ormuson stán a persa öböl más pontjain is.

— Az orosz kormány megszüntetett minden nyugdíjt, melyet ekörig Montenegró tőle huzott. Ennek folytán Danilo fejedelem is földolva érte magát ama köteleességtől, hogy népevel együtt imádkoznék a csár életéért, s parancsot adott ki, hogy ezentul csupán a fejedelem jólétéért imádkozzanak. Múlt leendő Napoleon császár azon nagy szerencsére, hogy a csár helyét foglalja el a fekete-hegyiek imáiban, azt a Danilo párisi útja határozza el.

— A francia államtanács márt. 8-ki ülésében, az ingó értékekre vetendő adó tárgyalásának alkalmával, egy szónok, ki az adó ellen küz-

dött, fölemlíté, hogy Lajos Fülöp 18 évi kormánya alatt egyetlen új adót sem hoztak be. A császár ezen idézetre észrevehetőleg meghök-kent.

— Mexico megtagadta a Spanyolország által követelt elégtételt, a spanyol ügyvivő már Kuba-ba vonult s a eracruz előtti spanyol hadi-hajók jelentek meg, hogy a kikötőt ostromzarála vegyék és előadandó esetben a várost lövöldöz-zék.

— Nagy figyelmet gerjeszt a washingtoni „Union”-nak egy cikke, melyben hevesen kikel az angoloknak az amerikai ügyekbe minden beavatkozása ellen, — mivel azt az új elnök jövő-beli politikájának tekintik. — Walker átkozott szorult helyzetbe jutott volna. — Azonban nem kell őt féltetni addig, míg Jonathan bácsi pártfogását bírja.

Nyilttér.

Válasz Várady Móricz urnak.
Minden volt t. előfizetőm tudni fogja, mit tartson ön felhívásáról (Kol. Közl. 45 sz.), mely egy alaptalan ráfogás veszőparipájára ül hogy sértegethessen. Minden volt t. előfizetőm tudja, hogy a B. Viszhang helyett a M. Néplapot éppen anynyi időre kapja, a menynyire a B. Viszhangot megrendelte. Honnét vette ön azon állításának alapját hogy egy előfizető egész évre fizetett s a Néplapot mégis csak június végéig kapja. ön neve a Néplap t. szerkesztőjének átadott könyvben az egész évesek között fordul elő, tehát önnek nem lehet panasza, hogy 2 frt. 30 kr. helyett (illetőleg 3 frt. helyett, mert a M. N. félévi előfizetési díja enynyi) 5 frtot fizetni kénytelen. Mondja meg tehát azon egyik előfizetőnek, hogy ha egész évre fizetett, s mégis azt jósolja hogy a Néplapot júniusig fogja kapni, jóstehetése ezuttal cserben hagyta, mit a M. N. t. szerkesztőségétől egyszerű reklamatio által is megtudhat.

Szilágyi Virgil.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(126) 277 1—3)
Civ.
d. 857

Idézés.

A sz.-udvarhelyi cs. k. kerületi törvényszék ezennel közhírré teszi, miszerint bethfalvi Máthé Lajos kérelmére az általa Lukács János földbirtokos ellen 4250 v. ez. ft. adósság tárgyában indított kereset alapján ez utolsó birtokában levő 4223 ezüst firra becsült kis-galambfalvi részjóságra a bírói elárverelés megvan engedve, s végre-hajtására meghatározott időül jelen 1857-dik évi ápril 28-ka és máj 29-dike, mindig délelőtti 9 óra van határozva; a becsüáron alóli eladás csak a második eladási időkor történik, ha t. i. az első árverelési idő eredményre nem vezetne; az árverelési feltételeket egy a becsültól ké-szített jegyzőkönyvet megtekintheti valamint az árverelés alkalmakor, a mely Kis-Galambfalva faluházánál fog történni, ugy azelőtt itt ezen törvényszéknek; a vevő köteles a pert rend 506 §-a értelmében a megvett jóságon fekvő, s arra betáblázott adósságokat — a vételár menyiségig a bírói utalványozása szerint, átvállalni.

Egyszersmind ezennel felhivatnak mindazon, a kik a megnevezett részjóságra zálog-lási jogot birni vélnek azt a jóság eladása idejéig annál inkább bejelenteni ezen törvényszéknek, mivel ellenkező esetben csak maguknak tulajdoníthatják, ha az eladási ár elosztása az ők kirekesztésével történik, s ha az elosztás az eladásból kikerülő árt felemészteni, kárban maradhatnak.

A cs. k. kerületi törvényszéktől.
Sz.-Udvarhely, febr. 26-án 1857.
Izekucz, s. k.

(124) 1—3)
Szám. 9625. 1856.

Áresőkentési Hirdetmény.

Folyó márczius hó 30-án délelőtti 9 órakor a helybeli cs. k. kerületi pénzügyigazgatóság irodájában tartandó nyilvános áresőkentés után, az itteni egykori kir. kormányzék épület körkerítés helyreállítása, a legkevesebért vállalkozónak át fog engedtetni.

Az engedvényezett költség következő:
1. Kőmives és napszámosi munka a szükségelt anyaggal együtt 1312 f. 26 1/2 kr.
2. Ácsmunka anyaggal egyetemben 10 f. 16 kr.
Összesen 1312 f. 16 kr.

ezüstpénzben.
Építészeti vállalkozók felhivatnak ezennel a kijelölt időben és helyre tiz száztól bantájpénz-zel u. m. 133 ezüst firtal magukat ellátva, vagy személyesen megjelenni, vagy pedig írásbeli ajánlatukat az áresőkentés kezdetéig beküldeni.

Az írásbeli 15 kros bélyeggel szabályszerűleg ellátott pecsét alatt beküldendő ajánlatnak, az ajánlatkozó keresz és vezetéknévét, lakhelyét és állását, mint szintén az ajánlat összegzet számmal és betűvel kijelölve s azon nyilvánítást, miképp ajánlatkozó az illető tervet és áresőkentési feltételeket ismeri s magát azoknak föltétle-

nul aláveti, magában kell foglalni és a kijelölt bantájpénz, vagy annak valamely álladalmi cs. kir. pénztárnálí lefizetéséről szóló nyugtával ellátva lenni.

Az áresőkentők bantájpénze az áresőkentés bevégezése után azonnal viszsza fog adatni, kivéven a legkevesebért vállalkozót, mely biztosítékul szolgál. Az építészeti előmunkálatok és az áresőkentési föltételek az alóli hivatal levél-kiadó osztályzatánál a rendes hivatali órákban naponta átnézhetők.

A kolozsvári cs. kir. kerületi pénzügyigazgatóságtól. Márczius 7-én, 1856.

Nem hivatalos.

(130) 1—2)
Haszonbéri hirdetés.

Kolozsvár kerül. mlos cs. kir. pénzügyigazgatóságnak 10-dik márcziusról szóló 1647 — 1857 számú rendelet következtében a következő k-monostori. ch. alap. tartozó javak haszonbérbe adandók.

1.) Egy a kolos monostori határon fekvő ugynevezett bástorok kőbánya, egy évi haszonbéri felkiáltásiár 23 ft. 40 kr. pp.

2.) Kolozs-monostoron 1 ház-számmal jegyzett két emeletesház, mely foglalmagában öszvesen 8 előszobát, 10 lakszobát, négy konyhát, egy boltot, 4 kamarát, 4 pinzet egy udvart felkiáltás egy évi haszonbér öszvesen tesz 345 ft. 54 krt.

3.) Ugynevezett kerekas szállás, mely áll 3 szobából, egy konyhából és egy műhely-ház-ból, évi haszonbérre 53 ft. pp.

4.) Ugynevezett régi vámbáz, áll egy lak szobából, udvarból és egy kis veteményes kert-ből, évi haszonbérre 17 ft. 40 kr.

5.) Egy virágházból átalakított lak, áll két szobából, két kamarából, egy konyhából, egy pinzetből, s egy veteményes kertből, évi haszonbérre 124 ft. 50 kr.

6.) Ugynevezett kádárilak, áll egy elő és egy lak szobából, egy konyhából és egy kis udvarbólí bére 10 ft. 30 kr. pp.

7.) Egy kovács (czigány) lak, áll egy elő és egy lakszobából, évi bére 14 ft 30 kr. pp.

Melyek közül az 1 s 2-k 3-k 6-k es 7-k pont alatt írtak három egymásután következő évekre, a 4-dik és 5 pont alatt írtak egy évre (mindegyiknek haszonbéri ideje 1857 ki május 1-től számítottván) a kolozs-monostori k. alap. uradalmi gondnokság irodájában folyó hó 24-kén tartandó nyilvános árverés után a legtöbbet ígérőknek a mostani állapotba fog haszonbérbe adatni.

Árveréshez szólni kívánóknak 10% bantájpénzzel kell ellátva lenniök, haszonbér meg erősítése után 1/3 évi haszonbér (mely a haszonbér kitelte után, azon esetben ha haszonbérlelnek a haszonbéri szerződésből kifolyó nehézség terhére nem esik, viszszaadandó) kell biztosítékul az uradalmi pénztárba kész pénzben letenniök.

Az 1-s 3-3. 4. 5 6 és 7-dik pont alatt írott haszonbér félvi részekben, minden év 1-s 5 november és május 1-s 5 napján, a 2-dik pont alatt írtak negyedévenként minden év május, augusztus, november és február havai első napján fogják az uradalmi pénztárba be szolgáltatni.

Azon esetben, ha a 2-dik pont alatt érintett haszonbéri tárgy egy haszonbérlelnek

át nem adattathatnék, ugy az földszint és emeletre, vagy utolsó esetben szállásokra osztva fog a többet ígérőknek ki adatni.

Bővebb fölvilágosítást vehetni a k-monostori k. alap-urad. irodában naponta a hivatalos órákban, k. alap. uradalmi gondnokság. Kolozs-monostoron, márczius 16-án 1857.

(122)

A cs. k országosan szabadalmazott

Orlári és Felsőkercezi

GÉPPAPÍR-GYÁRAI

Kiesling R. és társai-nak ezennel tisztelettel értesítik a nagyverekü közönséget, hogy a vevők nagyobb kényelmére, író és nyomtató géppapírokat minden fajta-jából, a legdurvabbtól jól elrendezett raktárakat állítottak és tartanak fenn Szebenben, Brassóban, Segesváron, M-Vásárhelyen, Kolozsvárt és Bukarestben és azokat szabott gyári áron a legutányosabban árultatják.

Az említett raktárakban megrendelések is elfogadtnak rendkívüli, az árjegyzékben netalán nem foglalt papírfajtákra, mustra szerint és pontos végrehajtásukban hiba nem lé-szen.

A gyári raktár Kolozsvárt **Bányai Károly** urnak „A LEVÉLHEZ” czímettel kereskedésében a b. Jósika-fele házában van.

(108) 3—3)
Erdélyi földtehermentesítési kötelezvények kivétele és be-vásárlása.

Kabdebo Kristóf S.

(Váltószobája Nagy-Szebenben)
ezennel közhírré adja, miként kész azon t. cz. földes uraságok részére, kik őt kellő folhalmazványnyal megbizni szándékoznak, minden egy a tőkét mint a kamatot ille-tő földtehermentesítési kötelezvények szerzésére vonatkozó ügyleteket, melynek: lehatárási fizetések engedése iránti folyamodványok, kötelezvények kivétele és megküldése, — minden kívánt biztosítás eszközése mellett legteljebb egy százaleknyi igen mérsékelt jutalom díjért — legpontosabban eligazítani, ugy szintén kötelezvényeket árfo-lyamukban megvásárolni és körülmenyekhez képest a remelendő tőke- és kamat-kötelezvényekre kész pénz előlegekkel szolgálni.

(119) 2—3)

KIADÓ SZÁLLÁS ÉSKERT.

Külső szén-májális-utcában, több szobából álló szállás, ez évi Szt. György nap-tól kezdődleg, egy vagy több évekre kiad-
túl; — van hozzá istálló, egy. tágas luczer-nás, veteményes és gyümölcsös kert. Értekez-
hetni a tulajdonossal ott helyt 36 szám alatt

(129) 1—3)

Kerestetik.

Egy 4 szoba, konyha, kamarából álló szállás, melyhez kert is tartozzék. — Érteke-ződhetni idősb gróf Bethlen Gábornál (piacz-sor, Bánffiház.

(2—3)

(120) 1—3)

(121) 1—3)

(122) 1—3)

(123) 1—3)

(124) 1—3)

(125) 1—3)

(126) 1—3)

(127) 1—3)

(128) 1—3)

(129) 1—3)

(130) 1—3)

(131) 1—3)

(132) 1—3)

(133) 1—3)

(134) 1—3)

(135) 1—3)

(136) 1—3)

(137) 1—3)

(138) 1—3)

(139) 1—3)

(140) 1—3)

(141) 1—3)

(142) 1—3)

(143) 1—3)

(144) 1—3)

(145) 1—3)

(146) 1—3)

(147) 1—3)

(148) 1—3)

(149) 1—3)

(150) 1—3)

(151) 1—3)

(152) 1—3)

(153) 1—3)

(154) 1—3)

(155) 1—3)

(156) 1—3)

(157) 1—3)

(158) 1—3)

(159) 1—3)

(160) 1—3)

(161) 1—3)

(162) 1—3)

(163) 1—3)

(164) 1—3)

(165) 1—3)

(166) 1—3)

(167) 1—3)

(168) 1—3)

(169) 1—3)